

**Sprawozdanie
z realizacji zadań z zakresu wspierania
rodziny
w Gminie Końskie
za 2015 r.**

Końskie 2015 r.

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2015r., poz. 332 z późn. zm.) „W terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań”.

1. Zadania gminy wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych wójt, burmistrz zapewnia wsparcie, które polega w szczególności na:

- 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- 4) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- 5) pomocy w integracji rodziny;
- 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- 7) dążeniu do reintegracji rodziny.

Ponadto:

- współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej;
- prowadzenie konsultacji, poradnictwa prawnego i psychologicznego;
- prowadzenie mediacji rodzinnych ;
- systematyczne monitorowanie sytuacji rodzin;

Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego w formie:

- 1) pracy z rodziną;
- 2) pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy

zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;

- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psycho-educacyjnych;
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny ośrodkowi pomocy społecznej;
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- 19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

2. Realizacja zadań w zakresie wspierania rodziny na terenie Gminy Końskie odbywała się poprzez:

- 1) Działania zawarte w „Gminnym Programie Wspierania Rodziny na lata 2015-2017” (Uchwała nr V/30/2015 Rady Miejskiej w Końskich z dnia 12 lutego 2015r.)
- 2) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Końskich - praca socjalna, asystent rodziny, świadczenia pieniężne i niepieniężne;

3) Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych- MGOPS

w Końskich;

4) Świetlice Środowiskowe działające przy M-GOPS w Końskich;

5) Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie - M-GOPS w Końskich;

6) Klub Integracji Społecznej działający przy M-GOPS w Końskich - poradnictwo psychologiczne, terapeutyczne, prawne.

Potrzeby w tym zakresie uwzględniały zdiagnozowane problemy rodziny:

- alkoholizm,
- niepełnosprawność,
- bezrobocie wynikające z braku kwalifikacji lub kwalifikacji niedostosowanych do potrzeb rynku pracy,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych wynikająca z niewłaściwych metod wychowawczych, oraz niedostatecznego zainteresowania potrzebami rozwojowymi dziecka,
- niezaradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego spowodowana zaburzoną hierarchią wartości, niedostateczną umiejętnością racjonalnego gospodarowania budżetem domowym,
- nieumiejętność funkcjonowania w lokalnym środowisku: brak umiejętności korzystania z zasobów najbliższego otoczenia, trudności w rozwiązywania sytuacji konfliktowych,
- złe warunki socjalno – bytowe,
- obciążenie rodziną pochodzenia w związku z dziedziczeniem biedy.

3. Analiza rodzin objętych pomocą w latach 2014 - 2015r.

Tabela 1. Struktura rodzin z terenu gminy korzystających z pomocy M-GOPS w Końskich w latach 2014 – 2015.

Wyszczególnienie	2014		2015	
	ogółem	na wsi	ogółem	na wsi
Rodziny ogółem	1396	718	1341	699
Liczba osób w rodzinach	3129		2948	
w tym rodziny o liczbie osób				
1	683	304	681	304
2	203	105	190	106
3	191	97	181	98
4	196	134	173	112
5	82	53	70	47
6 i więcej	41	25	46	32
Rodziny z dziećmi ogółem	282	285	453	281
Liczba osób w rodzinach z dziećmi	1870		1748	
w tym rodziny o liczbie dzieci				
1	207	123	201	128
2	173	100	155	92
3	78	48	67	40
4	14	8	22	15
5	7	4	6	4
6	3	2	1	1
7 i więcej	0	0	1	1
Rodziny niepełne ogółem	161	72	153	81
Liczba osób w rodzinach niepełnych	513		479	
w tym rodziny o liczbie dzieci				
1	81	38	78	46
2	50	20	44	19
3	22	11	21	9
4 i więcej	8	3	10	7

Tabela przedstawia liczbę rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w latach 2014 - 2015. Rodziny o liczbie dzieci: 1 i 2 były głównymi beneficjentami świadczeń,

natomiast rodzin z 3 dzieci było 67. Najmniejszy udział w świadczeniach miały rodziny z 4 i więcej dzieci (łącznie takich rodzin było 30).

Tabela 2. Liczba rodzin korzystająca z pomocy M-GOPS w Końskich z powodu występowania bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2014-2015(M-GOPS Końskie)

Wyszczególnienie	2014		2015	
	ogółem	na wsi	ogółem	na wsi
Liczba rodzin ogółem	109	44	197	95
Liczba osób w rodzinach	336		614	
Liczba rodzin niepełnych	82	35	79	39
Liczba osób w rodzinach niepełnych	248		230	
Liczba rodzin wielodzietnych	11	3	11	3
Liczba osób w rodzinach wielodzietnych	63		59	

Tabela 3. Liczba rodzin objętych asystenturą oraz procedurą „Niebieska karta” w latach 2014 - 2015 w M-GOPS Końskie.

Wyszczególnienie	2014		2015	
	ogółem	na wsi	ogółem	na wsi
Liczba rodzin objętych asystentem rodziny	25	7	26	11
Liczba rodzin objętych asystentem rodziny, gdzie prowadzona jest procedura „Niebieska karta”	5	2	7	4

Z powyższej tabeli wynika, iż w roku 2014 liczba rodzin objętych wsparciem asystenta, w której została wszczęta procedura „Niebieska karta” wyniosła 24 % ogółu rodzin

asystenckich, natomiast w roku 2015 około 27%. Wzrost ten może wynikać z większej świadomości społecznej.

4. Analiza liczby rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci z podziałem na typy rodzin (wg danych z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich).

W roku 2015 na terenie Powiatu Koneckiego funkcjonowało 96 rodzin zastępczych w których przebywało 154 dzieci.

Na dzień 31.12.2015 roku liczba rodzin zastępczych uległa zmniejszeniu i wynosiła ona 77 rodzin w których przebywało 125 dzieci.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Rodziny zastępcze spokrewnione	52	84
Rodziny zastępcze niezawodowe	19	27
Zawodowe rodziny zastępcze pełniące funkcję Pogotowia rodzinnego	2	3
Zawodowa niespokrewniona z dzieckiem wielodzietna Rodzina zastępcza	-	-
Zawodowa rodzina zastępcza	4	11
Ogółem	77	125

W roku 2015 na terenie Gminy Końskie funkcjonowało 45 rodzin zastępczych w których przebywało 79 dzieci.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Rodziny zastępcze spokrewnione	52	84
Rodziny zastępcze niezawodowe	19	27
Zawodowe rodziny zastępcze pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	2	3
Zawodowa niespokrewniona z dzieckiem wielodzietna Rodzina zastępcza	-	-
Zawodowa rodzina zastępcza	4	11
Ogółem	77	125

W gminie funkcjonuje placówka pieczy zastępczej - Placówka Rodzinna w Brodach (Brody Stare 50a), która zapewnia całodobową opiekę i wychowanie dzieciom całkowicie i częściowo pozbawionym opieki rodziców. Placówka prowadzona jest przez małżeństwo posiadające uprawnienia do pełnienia funkcji rodzinnego domu dziecka.

Ponadto w powiecie koneckim działają placówki pieczy zastępczej:

- Placówka Rodzinna w Kawęczynie (gm. Smyków), w której przebywa 9 dzieci,
- Wielofunkcyjna Placówka Pomocy Dziecku i Rodzinie w Stąporkowie - dysponująca 20 miejscami socjalizacyjnymi i 3 interwencyjnymi.

Warto podkreślić, że 49 dzieci utrzymuje kontakty z rodzicami biologicznymi.

Ponadto Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich w latach 2014 - 2015 realizował programy:

- Program Pomocy Dziecku i Rodzinie na lata 2014-2020”.
- Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w powiecie Koneckim na lata 2014-2020
- Program przeciwdziałania Przemocy w rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
- Program Integracji Osób i Rodzin Szczególnego Ryzyka

ROK 2015	
Liczba udzielonych porad przez specjalistów dla rodzin/osób z problemami opiekuńczo - wychowawczymi	35 porad
Liczba osób uczestniczących w programie korekcyjno – edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie	26 sprawców przemocy

5. Rodzina wspierająca

W celu wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej rodzina może zostać objęta pomocą **rodziny wspierającej**. Rodzina wspierająca, przy współpracy asystenta rodziny, pomaga rodzinie przeżywającej trudności w:

- 1) opiece i wychowaniu dziecka;
- 2) prowadzeniu gospodarstwa domowego;
- 3) kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka. Rodzinę wspierającą ustanawia wójt, burmistrz właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rodziny wspierającej po uzyskaniu pozytywnej opinii kierownika ośrodka pomocy społecznej na podstawie przeprowadzonego rodzinnego wywiadu środowiskowego. Z rodziną wspierającą wójt, burmistrz właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rodziny wspierającej zawiera umowę, która określa zasady zwrotu kosztów związanych z udzieleniem pomocy.

W 2015 r. W Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Końskich realizacja postanowień ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej odbywała się poprzez:

1) Pomoc asystenta rodziny

Ważną rolę w systemie wspierania rodziny pełni asystentura rodziny. Niezależnie od pracowników socjalnych, asystent rodziny zajmuje się wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest

niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Elastyczny czas pracy asystenta służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny. W oparciu o ustawę z dnia 27.04.2012r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw została wprowadzona zmiana m.in. w przepisach Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego stanowiąca, iż Sąd może zobowiązać rodziców biologicznych, jak i samego małoletniego do określonego postępowania, w szczególności do pracy z asystentem rodziny bądź realizowania innych form pracy z rodziną.

Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego. Asystent rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Potrzeba podejmowanych przez niego działań pomocowych ustanie wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Rola asystenta rodziny ma istotne znaczenie już na etapie profilaktyki. Jego zadaniem jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami. Działania asystenta polegają na aktywnym wspieraniu rodziny, w której mają miejsce problemy trudne do pokonania przez tę rodzinę.

Praca asystenta rodziny ma charakter kompleksowy. W pierwszej kolejności osoba pełniąca tą funkcję dba o rozwiązanie podstawowych problemów socjalnych rodzin – mieszkaniowych, materialnych, zdrowotnych, czy prawnych. Ponadto pomaga również w rozwiązywaniu problemów podopiecznych (emocjonalnych, rodzinnych, problemów w grupie rówieśniczej) i w razie potrzeby kieruje ich na odpowiednią terapię. Asystent rodziny wspiera również swoich podopiecznych w podejmowaniu aktywności społecznej. Do jego zadań należy też motywowanie podopiecznych do podnoszenia kwalifikacji zawodowych lub kontynuowania nauki, pomoc w wyborze odpowiedniej szkoły lub kursów zawodowych, przełamywaniu kompleksów i ewentualnych kryzysów wynikających z trudności i niepowodzeń w nauce. Asystent rodziny zachęca bezrobotnych do podjęcia pracy i wspiera ich w pierwszych miesiącach zatrudnienia. Intensywna praca asystenta z rodziną jest realizowana również w przypadku czasowego umieszczenia przez Sąd dziecka poza rodziną. Wówczas zadaniem asystenta staje się nie tylko praca z biologicznymi rodzicami dzieci w miejscu zamieszkania, ale również współpraca z rodziną zastępczą lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, odpowiedzialnym za dziecko umieszczone w instytucji sprawującej pieczę zastępczą, będącej w gestii powiatu oraz sądu.

Realizując zadania określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, praca asystenta koncentrowała się przede wszystkim na poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej rodzin, w których są dzieci. Głównym celem asystentury było podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny, umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia sobie z problemami dnia codziennego.

Realizacja zadań asystentów obejmowała:

- opracowywanie planów pracy z rodziną przy aktywnym udziale jej członków i współpracy pracownika socjalnego. Głównym ich założeniem było podniesienie poziomu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych i poprawa funkcjonowania rodziny w lokalnym środowisku;
- poprawa sytuacji materialnej i mieszkaniowej oraz polepszenie wyników szkolnych dzieci;
- motywowanie osób z problemem alkoholowym do podejmowania lub kontynuowania terapii uzależnień;
- udzielanie pomocy w zakresie poprawy sytuacji bytowej, a w szczególności w zdobyciu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- pomoc w rozwiązywaniu problemów socjalnych rodziny; informowanie jak działają urzędy, placówki wspierające rodziny i dzieci; wyjaśnianie w jaki sposób należy wypełnić dokumenty oraz załatwić sprawy urzędowe wykorzystując własne uprawnienia i możliwości, wskazywano jak ubiegać się o rozłożenie spłaty zadłużenia na raty;
- wnioskowanie o udzielenie pomocy w formie rzeczowej tj. używanej odzieży, mebli, artykułów szkolnych, sprzętu gospodarstwa domowego;
- kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów wychowawczych i edukacyjnych z dziećmi ; z porad psychologa i terapeuty w 2015r. skorzystało łącznie 49 osób (były to rodziny z problemami opiekuńczo – wychowawczymi); 11 dzieci z pośród rodzin asystenckich zostało objętych terapią psychologiczno-pedagogiczną;
- wskazywanie na rolę wspólnego spędzania czasu wolnego z rodziną;
- współpracę z jednostkami, organizacjami i innymi podmiotami oraz osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny, m.in. z: PCPR, (efektem było wspólne zrealizowanie planów pracy zbieżnych z planem pomocy

dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej).

Ponadto współpraca z pedagogami i wychowawcami w szkołach i przedszkolach, do których uczęszczały dzieci objęte wsparciem asystenta oraz psychologiem zatrudnionym w M-GOPS w Końskich, pracownikami socjalnymi, pracownikami Świetlic Środowiskowych, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej, Komendą Powiatową Policji, Zakładem Gospodarki Komunalnej, Zakładem Energetycznym, Powiatowym Urzędem Pracy, Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną, Zespołem Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;

- udział w spotkaniach grup roboczych;
- motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, kontynuowania nauki, poszukiwania pracy (z rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny w 2015r. pracę zarobkową podjęło 7 osób);
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci;
- dokonywanie okresowych ocen sytuacji rodziny;
- prowadzenie dokumentacji obejmującej:
 - wniosek o objęciu asystenturą;
 - dokument zawierający wyrażenie zgody na objęcie rodziny wsparciem przez asystenta rodziny;
 - kartę wizyt w rodzinie;
 - plan pracy z rodziną;
 - okresową ocenę rodziny (sprawozdania)

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Końskich objął wsparciem przez asystentów rodziny 26 rodzin znajdujących się w sytuacjach kryzysowych. Poprzez zindywidualizowane podejście asystenci rodzin wspólnie z rodzinami wypracowują metody służące pokonywaniu trudności życiowych.

W 2015r. na terenie miasta i gminy Końskie realizowane były programy profilaktyczne o charakterze wspierającym.

Każdy ma prawo do godnego życia bez przemocy, to projekt realizowany od września do grudnia 2015r. w ramach programu osłonowego „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie”. Kolejnym

zadaniem na rzecz rodzin było funkcjonowanie Punktu Wsparcia dla Rodziny od 01.09.2015r. do 31.12.2015r., w ramach którego odbywały się dyżury psychologa w łącznym wymiarze 68 godzin, prawnika w łącznym wymiarze 56 godzin, psychoterapeuty w łącznym wymiarze 36 godzin. Ponadto prowadzone były warsztaty dla rodziców przez pracowników Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Końskich od września do grudnia 2015r. Zajęcia odbywały się 2 razy w miesiącu w wymiarze 2 godzin i miały na celu przekazanie umiejętności wychowawczych oraz komunikacji bez przemocy. Warto nadmienić, że przez okres czterech miesięcy funkcjonowała grupa wsparcia dla osób doświadczających przemocy (16 osobowa grupa uczestniczyła w 32 godzinach spotkań).

Tabela 4. Pomoc w formie asystenta rodziny w latach 2014 - 2015 w M-GOPS w Końskich

Wyszczególnienie	2014	2015
Liczba zatrudnionych asystentów	3	3
Liczba rodzin korzystających z pomocy asystenta	25	26
Liczba rodzin które zakończyły pracę z asystentem	16	7

W 2015 r. asystenci rodziny pracowali z 26 rodzinami, w których łącznie było 73 dzieci. Z tego w 4 rodzinach praca odbywała się z rodzicami biologicznymi ponieważ dzieci zostały już umieszczone w pieczy zastępczej.

Istotnym jest wskazać, że po zakończeniu pracy z rodziną prowadzony jest monitoring rodzin, obejmujący wizyty w środowisku rodziny poprzez wsparcie i wszelką pomoc.

W 2015r. monitoringiem było objętych 6 rodzin.

Podnoszenie kwalifikacji asystenta rodziny.

Asystenci rodziny zatrudnieni na etat w 2015 r. wzięli udział w szkoleniach podnoszących kwalifikacje: „Innowacyjne metody wsparcia kobiet doświadczających przemocy ekonomicznej”, „Rozpoznawania symptomów molestowania seksualnego - diagnoza

i interwencja”, „Współpraca Ośrodków Pomocy Społecznej i Powiatowych Urzędów Pracy”, „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w ramach procedury Niebieskiej Karty”, „Warsztaty instruktażowe z zakresu: wdrażanie modelowego standardu aktywnej integracji przez liderów instytucji pomocy i integracji społecznej”, Świętokrzyskie Forum Pomocy Społecznej dotyczące konkursu z Poddziałania 9.2.1 Rozwój wysokiej jakości usług społecznych,, „Podniesienie poziomu bezpieczeństwa zawodowej kadry pomocy społecznej”, „Wdrażanie z zakresu partycypacji publicznej i współpracy z IST NGO”, „Szkolenie dla kadry instytucji pomocy społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie”,

Budżet zadania:

W 2014 roku łączna kwota wynagrodzenia dla 3 asystentów rodziny (1 etat, 2 umowy zlecenia) wyniosły 73.531zł. Środki własne z budżetu gminy stanowiły 6.603zł., natomiast dotacja pochodząca z budżetu państwa w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej na rok 2014” wyniosła 66.928 zł.

W 2015 roku wydatki związane z wynagrodzeniami wraz z pochodnymi dla 2 asystentów rodziny(2 etaty, 1 umowa zlecenie) wyniosły 69522,16zł zł, w tym środki własne z budżetu gminy wyniosły 15897,16 zł, natomiast dotacja z realizacji zadania publicznego w ramach „Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2015 - Asystent rodziny” wynosiły 53625,00 zł.

2) Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej.

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki, o których mowa w art. 191 ust1 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r (tj. Dz. U. z 2015r. poz. 332 z późn. zm.), w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka- w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka- w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka- w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej;

W przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo - wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki, o których mowa w art. 191 ust1 pkt 2, ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r (tj. Dz. U. z 2015 r poz. 332z póź. zm.), w wysokości:

- 1) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej - średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Tabela 5. Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w latach 2014-2015 , których pobyt współfinansowany był przy udziale Gminy Końskie

Typy rodzin	Liczba dzieci	
	2014	2015
Spokrewniona	21	22
Zawodowa	5	5
Niezawodowa	3	6
Zawodowa w formie rodzinnego domu dziecka	3	0
Zawodowa pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego	0	0
Ogółem	32	33

Tabela 6. Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych w latach 2014-2015 , których pobyt współfinansowany był przy udziale Gminy Końskie

Typ placówki	Liczba dzieci	
	2014	2015
Wielofunkcyjna Placówka Pomocy Dziecku i Rodzinie w Stąporkowie	12	13
Placówka Rodzinna w Brodach	4	4
Placówka Rodzinna w Kawęczynie	2	5
Placówka Opiekuńcza w Pacanowie	2	2
Placówka Opiekuńcza w Winiarach	0	1
Placówka Opieki Doraźnej „Azyl”	0	1
Ogółem	20	26

W ciągu całego 2014 roku w pieczy zastępczej przebywało 52 dzieci z gminy Końskie, natomiast w 2015r. 59 dzieci.

Istotnym jest wskazać, że realizując cel główny zawarty w Gminnym Programie Wspierania Rodziny na lata 2015 – 2017 tj. *umożliwienie powrotu dzieciom do rodzin*, w samym tylko roku 2015 pieczę zastępczą opuściło 12 dzieci z tego **7 powróciło do domu rodzinnego**, 3 dzieci z powodu uzyskania pełnoletności, 2 z powodu uzyskania pełnoletności i usamodzielnienia się.

Warto przypomnieć, że łącznie w latach 2012-2014 powróciło do rodzin biologicznych 12 dzieci.

Powyższe dane pokazują pozytywne zmiany w realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Budżet zadania

W roku 2015 gmina partycypowała w wysokości do 50% kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej na łączną kwotę 317 815,57 zł.

Tabela 7. Wydatki poniesione przez Gminę Końskie z tytułu pobytu dzieci w pieczy zastępczej w 2015 roku.

10% wydatków na opiekę i wychowanie w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy	30% wydatków na opiekę i wychowanie w drugim roku pobytu dziecka w pieczy	50% wydatków na opiekę i wychowanie w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy	Ogółem
48667,12	44901,95	224246,50	317815,57zł

3) Poradnictwo specjalistyczne

Praca z rodziną prowadzona jest w formie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (pedagogicznego, prawnego, psychologicznego zawodowego, itp.), terapii systemowej rodzin, treningu umiejętności wychowawczych dla rodziców, psychoedukacji, mediacji. Narzędziem wzmocnienia rodziny jest również doradztwo w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, dbałości o higienę osobistą i otoczenia. Tam, gdzie jest to potrzebne i możliwe, praca opiera się o kontrakt z rodziną. Poradnictwo dotyczy sposobów zaspokajania potrzeb dziecka i rozwiązywania problemów wewnątrzrodzinnych. Niezwykle ważnym elementem jest dostęp rodziny do pomocy prawnej, szczególnie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz poradnictwa specjalistycznego, psychologicznego i rodzinnego.

Poradnictwo specjalistyczne prowadzone było przez kierowanie podopiecznych do specjalistów tj. psychologa, terapeuty, prawnika zatrudnionych w Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Końskich.

4) Rozwój i funkcjonowanie środowiskowych form wsparcia dziennego.

Rodziny wychowujące dzieci w wieku szkolnym, a zwłaszcza rodziny, które mają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, wymagają pomocy w zakresie organizowania dzieciom czasu wolnego, pokonywania trudności szkolnych, zaburzeń zachowania itp. W związku z tym istotne jest funkcjonowanie oraz dalszy rozwój różnorodnych środowiskowych form dziennej opieki nad dziećmi i młodzieżą w wieku szkolny. Placówki wsparcia dziennego mogą być prowadzone w formie: opiekuńczej – świetlic. Przy Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Końskich działały 2 Świetlice Środowiskowe, które zgodnie z Uchwałą Nr XVII/157/2015 Rady Miejskiej z dnia 30 grudnia 2015r. zostały przekształcone w Placówkę Wsparcia Dziennego (Ś1,Ś2). W 2015 r. uczęszczało do nich łącznie 60 dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych oraz w których występuje problem alkoholowy. Pracownicy Świetlic prowadzą indywidualny autorski program profilaktyczno – wychowawczy z wychowankami, który ma na celu min. kształtowanie umiejętności funkcjonowania w grupie, kształtowanie postaw prospołecznych, promocję zdrowego stylu życia, budowanie zaufania i bezpieczeństwa, edukację w zakresie agresji i przemocy – eliminowanie negatywnych zachowań wśród młodzieży oraz naukę konstruktywnego sposobu radzenia sobie z agresją i przemocą, kształtowanie umiejętności służących do podejmowania odpowiednich decyzji, naukę rozróżniania uczuć, uświadamianie praw i obowiązków dziecka.

Ponadto w placówkach prowadzone były liczne zajęcia na temat problematyki uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu i innych środków psychoaktywnych.

Głównym zadaniem Świetlic jest opieka nad dziećmi. W trakcie godzin pracy placówek dzieci uczestniczą w różnorodnych zajęciach w tym:

- plastycznych
- rozwijających zainteresowania i umiejętności
- teatralnych
- zabawowych
- edukacyjnych (pomoc w odrabianiu prac domowych)

Praca wychowawcza ma na celu kształtowanie odpowiednich postaw, rozwijanie możliwości, organizację czasu wolnego, pomoc w sytuacjach trudnych i w rozwiązywaniu konfliktów. Dzieci przebywające w Placówce mają również zapewnioną pomoc w nauce jak także czas na swobodną zabawę. Pracownicy na bieżąco kontaktują się z rodzicami podopiecznych oraz

ściśle współpracują z asystentami rodziny. Placówki zapewniają dzieciom w trakcie zajęć posiłek (słodka bułka, kanapka itp.).

W ramach organizacji zajęć pozalekcyjnych dla dzieci Gminna Komisja

ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Końskich w oparciu

o Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

finansuje dzieciom pobyt w okresie letnim na koloniach.

Poniższe tabele obrazują ilość dzieci objętych tą formą wypoczynku z uwzględnieniem dzieci z rodzin objętych pracą asystenta rodziny.

Tabela 8. Liczba dzieci uczęszczających do świetlic środowiskowych biorąca udział w wypoczynku letnim w 2014r.

Ilość dzieci w świetlicach			Ilość dzieci ze świetlic uczestniczących w koloniach letnich		
I świetlica	II świetlica	ogółem	I świetlica	II świetlica	Ogółem
30	30	60	15	15	30
Ilość dzieci z rodzin objętych asystenturą			Ilość dzieci uczestniczących w koloniach z rodzin objętych asystenturą		
I świetlica	II świetlica	Ogółem	I świetlica	II świetlica	Ogółem
15	4	19	9	3	12

Tabela 9. Liczba dzieci uczęszczających do świetlic środowiskowych biorąca udział w wypoczynku letnim w 2015 r.

Ilość dzieci w świetlicach			Ilość dzieci ze świetlic uczestniczących w koloniach letnich		
I świetlica	II świetlica	ogółem	I świetlica	II świetlica	Ogółem
30	30	60	9	12	21
Ilość dzieci z rodzin objętych asystenturą			Ilość dzieci uczestniczących w koloniach z rodzin objętych asystenturą		
I świetlica	II świetlica	Ogółem	I świetlica	II świetlica	Ogółem
14	8	22	7	3	10

Budżet zadania

Koszt finansowania 2 świetlic środowiskowych w 2014r. wyniósł 251.362,82 zł. a w 2015r. 245794,00 zł. Finansowanie świetlic pochodzi ze środków własnych Gminy przeznaczonych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomani (Rozdział 85153).

5) Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy M-GOPS w Końskich.

W 2014r. do GKRPA w Końskich wpłynęło 95 wniosków w tym 5 wniosków skierowanych do osób z rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, natomiast w 2015 roku wpłynęło 80 wniosków w tym 11 dotyczących osób z rodzin objętych asystenturą.

Wydano 39 skierowań do Poradni Leczenia Uzależnień.

Potrzeby związane z realizacją zadań w zakresie wspierania rodziny i kontynuacji „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2015 – 2017”

1. Zabezpieczenie przez Gminę środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z opieką i wychowaniem dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.
2. Zapewnienie przez Gminę środków finansowych na utrzymanie i zatrudnienie wykwalifikowanej kadry asystentów rodziny (2 etaty) oraz zabezpieczyć możliwość stworzenia kolejnego 1 etatu asystenta rodziny i zatrudnienie 1 asystenta na umowę zlecenie na wypadek wydania większej liczby orzeczeń Sądu o obowiązku współpracy rodziny problemowej z asystentem rodziny
3. Pozyskiwanie osób do pełnienia funkcji rodziny wspierającej.
4. Zabezpieczenie środków finansowych na realizację umów zawartych z rodzinami wspierającymi, które udzielają wsparcia rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
5. Kontynuacja „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2015 – 2017”.
6. Zabezpieczenie środków i tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.
7. Utrzymanie i zabezpieczenie środków na działalność Placówki Wsparcia Dziennego (Ś1, Ś2)
8. Utrzymanie i zabezpieczenie środków finansowych na zatrudnienie specjalistów

(terapeutę, psychologa, prawnika),

9. Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych zapewnienie wsparcia, polegającego na:

- a) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- b) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- c) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- d) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- e) pomocy w integracji rodziny;
- f) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- g) uświadomieniu odpowiedzialności za losy swojej rodziny.

Kierunki działań na lata 2015 - 2017.

1. Monitoring i ewaluacja „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2015 – 2017”.
2. Kontynuacja wspierania rodziny poprzez przydzielenie asystenta rodziny dla rodzin niewydolnych wychowawczo;
3. Pomoc rodzinom w prawidłowym prowadzeniu gospodarstwa domowego;
4. Prowadzenie placówki wsparcia dziennego i zapewnienie w niej miejsc dla dzieci;
5. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży w tym kierowanie dzieci na kolonie i obozy realizujące programy przeciwdziałania uzależnieniom;
6. W sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci umieszczenie i współfinansowanie dzieci w pieczy zastępczej;
7. Podejmowanie działań interwencyjnych w rodzinach w których występuje alkoholizm, narkomania lub przemoc;
8. Opracowanie we współpracy z rodziną biologiczną planu pracy, który jest zbieżny z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
9. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny przeżywającej trudności.

Źródło danych do powyższego sprawozdania:

Powyższe dane wynikają ze wskaźników osiągnięcia poszczególnych celów szczegółowych zawartych w „Gminnym Programie Wspierania Rodziny 2015-2017” i pochodzą:

1. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Końskich.
2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich.

3. Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Końskich.
4. Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Końskie dn., 2016r.

Sporządził:

Zatwierdził:

.....

.....